

яких ця організація була створена. Ці цілі виникають не з чієїсь волі, а згідно з об'єктивними законами існування будь-якої організації.

4. В ситуації спілкування з представниками організації, що виражає інтереси якоїсь групи населення, слід враховувати міру розходження інтересів тих, з ким організація вступає у контакт; сформулювати представлені інтереси так, щоб партнер з переговорів міг узгодити з ними як представлені, так і власні інтереси.

Література

1. Бабич-Декань О. Проблема використання політичного Паблік Рілейшнз у системі технологічного забезпечення сучасної соціальної політики / О. Бабич-Декань // Вісник Української академії державного управління. – 1999. – № 2. – С. 224-230.
2. Бебик В. Інформаційно-комунікаційний менеджмент у глобальному суспільстві: психологія, технології, техніка паблік рилейшнз / В. Бебик. – К. : МАУП, 2005. – 440 с.
3. Беленкова А.А. PR остой пиар / А. А. Беленкова. – М. : НТ Пресс, 2006. – 256 с.
4. Борисов Б.Л. Технология рекламы и PR / Б. Л. Борисов. - М. : ФАИР-ПРЕСС, 2001. – 624 с.
5. Бойко О. Аналіз інформаційно-комунікативних технологій як механізму досягнення політичного результату / О.Бойко. – Чернівці, 2005.
6. Дем'яненко М. Вибори і новітні інформаційні технології (Інформатизація виборчих процесів) / М. Дем'яненко // Голос України. – 28 лютого 2001. – С. 6.
7. Игнатъев Д. Настольная энциклопедия Public Relations / Д. Игнатъев, А. Бекетов, Ф. Сарокваша. - М. : Альпина Паблишер, 2003. –229 с.
8. Карпунин О.И. "Паблік рилейшнз" как информационный менеджмент / О. И. Карпунин // Социально-политический журнал. – 1998. – №4. – С. 139 - 150.
9. Катлип С. М. Паблік рилейшнз. Теория и практика / Пер. с англ. / С. М. Катлип, А. Х. Сентер, Г. М. Брум – М. : Изд.дом „Вільямс”, 2000. – 624 с.
10. Ковлер А.И. Избирательные технологии: российский и зарубежный опыт / А. И. Ковлер. – М., 1995.
11. Куліш А.П. Практика PR по-українському” / А. П. Куліш. –К. :АДЕФ–Україна, 2005. – 335 с.
12. Моисеев В.А. Паблік рилейшнз – средство социальной коммуникации (теория и практика) / В. А. Моисеев. – К. : Дакор, 2002. – 506 с.
13. Оливер С. Стратегия в паблік рилейшнз / С. Оливер. - СПб.: изд.дом „Нева”, 2003. – 160 с.
14. Ольшанский Д.В. Политический PR / Д. В. Ольшанский – СПб. : Питер, 2003. – 544 с.
15. Римар Н. Використання засобів політичної реклами та Паблік Рілейшнз у боротьбі за політичну Владу / Н. Римар // Людина і політика. – 2002. - №4. – С. 58 - 62.
16. Связи с общественностью как социальная инженерия / Под ред. В. Ачкасовой, Л. Володиной. - СПб.: Речь, 2005. –336 с.
17. Стратегія і тактика комунікацій із громадськістю / За ред. В. Королька. – К., 2003. – 216 с.

УДК 37. 034: 373. 5: 377

ПИТАННЯ ГОТОВНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Д.Є.Воронин

Анотація. В статті розкривається трактування науковцями сутності структури готовності майбутніх учителів до фахової діяльності.

Ключові слова: фізична культура, майбутні учителі.

Аннотация. В статье раскрывается трактовка научными работниками сущности структуры готовности будущих учителей к профессиональной деятельности.

Ключевые слова: физическая культура, будущие учителя.

Annotation. In the article interpretation of essence of structure of readiness of future teachers opens up research workers to professional activity.

Keywords: physical culture, future teachers.

Постановка проблеми. Реформування вищої школи має на меті розв'язання проблеми підвищення якості підготовки спеціалістів, здатних до ефективної роботи в умовах ринкової економіки. Підготовка вчителя являє собою процес, спрямований на досягнення кінцевого

результату, обумовленого соціальним замовленням суспільства, який виражається у понятті “готовність вчителя до професійної діяльності”.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про те, що проблему готовності майбутніх учителів до педагогічної діяльності розробляли чимало науковців [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9]. Проте досліджень щодо готовності вчителів фізичної культури до туристсько-краєзнавчої діяльності зі школярами в доступній літературі ми не знайшли.

Мета роботи – на основі теоретичного аналізу виявити структурні елементи готовності майбутніх учителів фізичної культури туристсько-краєзнавчої діяльності.

Результати дослідження та осмислення. У психолого-педагогічній літературі для характеристики здатності людини до певної діяльності користуються поняттям “готовність”. Прогрес у дослідженні проблеми готовності майбутніх учителів до їх професійної діяльності спостерігається з кінця 50-х років минулого сторіччя. Цей період характеризується розробкою науковцями змісту поняття та структури готовності вчителя до педагогічної діяльності. Так, Н.В.Кузьміна [3] готовність до професійної педагогічної діяльності тлумачить як складне соціально-психологічне явище, яке містить у собі комплекс індивідуально-психологічних якостей особистості і систему професійно-педагогічних знань, умінь і навичок. Серед структурних компонентів означеного виду готовності вона виділяє конструктивний, організаційний, комунікативний. Авторка трактує конструктивну діяльність вчителя як таку, що пов’язана з відбором, композицією, проектуванням навчально-виховного матеріалу, складання планів – тобто це основа, на якій будується організаційна і комунікативна діяльність учителя. Конструктивна діяльність вчителя, на думку дослідниці, повинна включати проектування змісту майбутньої активності, системи і послідовності власних вчинків, а також системи і послідовності дій тих, хто навчається.

А.І.Щербаков [9] у структурі педагогічної діяльності поряд з конструктивною, організаційною і комунікативною функцією виокремлює ще інформаційну, розвивальну, орієнтаційну, мобілізаційну і дослідницьку (гностичну) функції.

Інші науковці [2] інтерпретують готовність як якісний показник саморегуляції особистості на фізіологічному, психологічному, соціальному рівнях проходження процесів, якими визначається поведінка людини. Вчені вважають, що готовність – це вибірково прогнозуюча активність особистості на стадії її підготовки до діяльності, яка починається з моменту визначення мети на основі усвідомлення потреб та мотивів і розвивається відповідно до визначених особистістю плану, настанов, загальних моделей наступних дій, які втілюються у предметні дії і відповідають чітко визначеним засобам і способам діяльності.

У педагогіці при дослідженні різних видів діяльності за основу беруть характеристику готовності як складової структури, до складу якої входять мотиваційний, орієнтаційний, операційний, вольовий та оцінний компоненти [2]. Готовність майбутніх фахівців фізичного виховання до професійної діяльності характеризується вченими як цілісний прояв особистості, комплекс необхідних знань, умінь і здібностей, результат професійної освіти та виховання, соціальної зрілості особистості, компонентами якої виступає психологічна, науково – теоретична, практична, фізична і психофізична готовність [6]. В.І.Наумчук [5, с.25], погоджуючись з рядом науковців, що досліджують питання професійної підготовки вчителів, розглядає професійну готовність як інтегративне стійке утворення, яке проявляється на основі сформованості потреб і здібностей та характеризується соціально-нормативним рівнем суспільних відносин у системі функцій індивіда, що визначає його ставлення до діяльності та її результативність.

Педагогічна діяльність – це складний багатофакторний процес виконання системи дій для вирішення різноманітних навчально-виховних завдань. Тому підготовка до педагогічної діяльності є складною цілісною багатосторонньою динамічною системою, що функціонує у відповідності із завданнями, принципам підготовки спеціалістів [1, с.44]. Як вважає О.А.Абдулліна [1, с.44], мета загальнопедагогічної підготовки – це формування учителя, що володіє основами педагогічної теорії і загальнопедагогічними вміннями і навичками. Загальнопедагогічна підготовка забезпечує студентам наукове пізнання і оволодіння педагогічною діяльністю, закладає загальнотеоретичний фундамент для подальшої самоосвіти і підвищення кваліфікації учителя.

Л.П.Сущенко [7, с.211] вводить у науковий обіг поняття «особистісно орієнтована професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту» – це науково обґрунтована система суб’єкт – суб’єктної взаємодії студентів і професорсько-викладацького складу вищого навчального закладу, в основу побудови якої покладено принцип особистісного підходу і яка інформаційно навантажена за змістом, індивідуалізована за формою, інтенсивна у часовому вимірі, має за мету формування смислової парадигми особистості майбутнього фахівця фізичного виховання та спорту.

В останні роки у зв'язку з піднесенням національно-культурного відродження українського народу та розвитком освіти і наукових знань, значно підвищився інтерес до туристично-краєзнавчої діяльності, що стало поштовхом для дослідження науковцями проблеми підготовки майбутніх учителів до згаданого виду діяльності. Аналіз дисертаційних досліджень з питань готовності вчителів до туристсько – краєзнавчої діяльності показав, що готовність до краєзнавчої роботи вченими [4, с.98] визначається як інтегральна властивість особистості педагога, основними структурними компонентами якої є мотиваційно-ціннісні установки вчителя на реалізацію функцій краєзнавства як засобу зв'язку навчання і виховання з життям, а також сукупність професійно значущих знань та вмінь [4, с.62]. У роботі наголошується на домінуванні мотиваційного компонента готовності, складовими якого є соціально-ціннісні потреби, соціально-ціннісні інтереси та соціально-ціннісні прагнення. Когнітивний компонент тут представляється як система необхідних знань, на яких базується краєзнавча робота вчителя, синтезом краєзнавчих, психолого-педагогічних та методичних знань. Операційний компонент готовності становить сукупність спеціальних умінь, яким властиві конкретно – методичні та загально-педагогічні уміння [4, с.58-60].

Готовність до краєзнавчо-туристської роботи О.В.Тімець [8] пояснює як об'єднання в складну структурну систему мотивів, рис характеру, ставлення, інтересу до краєзнавчо-туристської роботи, професійних знань, умінь і навичок, досвіду. Цілісність цієї системи визначається повноцінним розвитком кожного з компонентів, тобто взаємно обумовлюється єдністю афективного, когнітивного і технологічного компонентів у структурі готовності особистості до відповідного виду діяльності. Автор вважає, що для створення цілісної системи підготовки майбутніх учителів до краєзнавчо-туристської діяльності афективний компонент повинен включати мотиви позитивного ставлення, риси характеру, якості особистості, інтерес до краєзнавчо-туристської роботи: когнітивний компонент готовності до здійснення туристсько-краєзнавчої роботи в своєму складі містить необхідний обсяг знань про суть, форми, рівні, засоби, способи вивчення рідного краю, поєднання програмного матеріалу з географії і біології з краєзнавчою інформацією, виховання засобами краєзнавчо-туристської роботи. Щодо технологічного компонента готовності до здійснення краєзнавчо-туристської роботи, то він повинен містити необхідний обсяг умінь, навичок, засвоєння технології здійснення краєзнавчо-туристської роботи, операцій, алгоритмів, програм діяльності, вміння використовувати краєзнавчий матеріал під час уроків, вміння налагоджувати контакти в учнівському колективі, керувати колективом [8, с.101].

Висновки. Аналіз наукової літератури з питань готовності вчителів до різних видів діяльності свідчить про те, що вчені по-різному підходять до визначення та характеристики її структурних компонентів. Дослідження готовності до різних видів педагогічної діяльності виявило, що домінантними елементами є мотиваційний, операційний, вольовий та оцінний компоненти. Інші вчені вважають, що готовність до педагогічної діяльності повинна складатися із конструктивного, організаційного, комунікаційного, а також мотиваційного, інформаційного, розвивального, орієнтаційного, мобілізаційного та дослідницького компонентів. Готовність вчителів фізичної культури до професійної діяльності є системним утворенням і характеризується психологічною, науково-теоретичною, практичною, фізичною і психофізіологічною готовністю. Цілісність системи готовності до краєзнавчо-туристської діяльності визначається одними вченими складом мотиваційного, когнітивного та операційного компонентів, іншими – афективного, когнітивного і технологічного елементів.

Література

1. Абдуллина О.А. *Общепедагогическая подготовка в системе высшего образования* / О. А. Абдуллина. – М. : Просвещение, 1990. – 142 с.
2. Дьяченко М.И. *Психологические проблемы готовности к деятельности* / М. И. Дьяченко, Л. А. Кандыбович. – Минск. : Изд-во БГУ, 1976. – 176 с.
3. Кузьмина Н.В. *Методы системного педагогического исследования* / Н. В. Кузьмина. – Л. : ЛГУ, 1980. – 170 с.
4. Міщенко Т.М. *Педагогічні основи підготовки учителів до краєзнавчої роботи в сільській малокомплектній школі* : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / Т. М. Міщенко – Терноп. держ. пед. ун-т ім. В.І.Гнатюка. – Тернопіль, 2001. – 243 с.
5. Наумчик В.І. *Професійна підготовка майбутніх вчителів фізичної культури в процесі самостійної роботи зі спортивних ігор* : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / В. І. Наумчик. – Терноп. держ. ун-т В.І. Гнатюка. Тернопіль, 2002. – 19 с.
6. Окса М.М. *Генеза вивчення загально педагогічних дисциплін у вузах України в ХХ столітті* : [Монографія] / М. М. Окса. – Мелітополь : МДПУ, 2004. – 313 с.

7. Сущенко Л.П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект) : [Монографія] / Л. П. Сущенко. – Запоріжжя: Запорізький державний університет, 2003. – 442 с.
8. Тімець О.В. Підготовка майбутніх учителів географії і біології до краєзнавчо-туристської роботи з учнями : дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / О. В. Тімець. – Інститут педагогіки і психології проф. освіти АПНУ. – К., 2001. – 216 с.
9. Щербаков А.И. Психологические основы формирования личности советского учителя в системе высшего педагогического образования / А. И. Щербаков. – М. : Просвещение, 1967. – 266 с.

УДК 378.147:629.735.05(045)

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З АВІОНІКИ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА

Н.В.Глушаниця

***Анотація.** В статті обґрунтовується наукове і практичне значення іноземної професійно-комунікативної компетенції у підготовці майбутніх авіаційних інженерів, а також визначається зміст понять „компетенція”, „компетентність”, „компетентність”, „професійна компетентність”.*

***Ключові слова:** компетентність, компетенція, професійна компетентність.*

***Аннотация.** В статье обосновывается научное и практическое значение иноязычной профессионально-коммуникативной компетенции в подготовке будущих авиационных инженеров, а также определяется содержание понятий "компетенция", "компетентность", "профессиональная компетентность".*

***Ключевые слова:** компетенция, компетентность, профессиональная компетентность.*

***Abstract.** In the article the scientific and practical value of foreign professional and communicative competence in the training of future aviation engineers, and defined the meaning of "competence, competence, expertise, professional competence is.*

***Keywords:** competence, competence, professional kompetentnist.*

Актуальність теми дослідження. У зв'язку з польотами українських пілотів за кордон та західних авіакомпаній в Україну, підвищуються вимоги до володіння англійською мовою, спеціальною термінологією фахівцями авіаційної галузі. Україна стала членом Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО) в 1992 році та зобов'язана виконувати всі вимоги цієї організації, включаючи й вимоги щодо мовної підготовки. 27 листопада 2003 року була прийнята Поправка 164 до Додатку 1 «Видача свідоцтв авіаційному персоналу». Відповідно до пункту 1.2.9.4. цього документа, починаючи з 5 березня 2008 року, пілоти літаків та гелікоптерів, диспетчери повітряного руху та оператори авіаційних станцій повинні вміти спілкуватись англійською мовою та розуміти її на 4 робочому рівні (всього визначено шість рівнів, 4-й рівень є мінімально достатнім для виконання польотів на міжнародних повітряних трасах). Таким чином, володіння англійською мовою фахівцями авіаційної сфери є обов'язковою умовою їхньої підготовки до здійснення польотів на міжнародних трасах, що визначено ІКАО для всіх країн.

Об'єктом нашого наукового інтересу є майбутні бакалаври з авіоніки. Освітньо-кваліфікаційною характеристикою випускників цього освітньо-кваліфікаційного рівня передбачено наявність у нього знань щонайменше однієї з іноземних мов на рівні професійного і побутового спілкування, вмінь елементарно спілкуватись іноземною мовою на теми із загальних питань спеціальності, читати та реферувати оригінальні, суспільно-політичні та загальнонаукові тексти за фахом, роботи з іноземною літературою, обміну досвідом з фахівцями галузі з інших країн, писати особисті та прості ділові листи, працювати з експлуатаційною і ремонтною документацією до авіаційної техніки (інструкції та документація підготовлені англійською мовою). Володіння іноземною мовою дозволить фахівцеві самостійно поглиблювати авіаційно-технічні знання, вдосконалювати технологію технічного обслуговування та ремонту авіоніки, підвищувати ефективність іноземного фахового спілкування. Ґрунтовність знань з англійської мови, таким чином, є важливою професійною характеристикою спеціалістів даного напрямку, про що свідчать і їхні посадові інструкції. Так, зокрема в посадових інструкціях авіаційного техніки з приладів та електроустаткування відділу оперативного технічного обслуговування зазначається, що «на посаду